EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2021/1609

(2021. gada 29. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0077/2021),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2019. finanšu gada galīgais budžets bija 27 139 347 EUR, t. i., par 5,74 % lielāks nekā 2018. gadā; tā kā Aģentūras budžetu finansē galvenokārt no Savienības budžeta;

B. tā kā Revīzijas palātas ziņojumā par Aģentūras 2019. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2019. finanšu gadā īstenoto budžeta uzraudzības centienu rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,98 %, proti, tāds pats kā 2018. gadā; norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 92,22 %, t. i., par 3,27 % augstāks nekā 2018. gadā;

2. norāda, ka Revīzijas palātas izmantotās indikatīvās robežvērtības budžeta izpildes novērtēšanai pārnesto apropriāciju līmenī ir sasniegtas attiecībā uz 1. sadaļu (personāls – 10 %) un 2. sadaļu (administratīvie izdevumi – 20 %); ar nožēlu norāda, ka attiecībā uz 3. sadaļu minētā indikatīvā robežvērtība (darbības izdevumi – 30 %) nav sasniegta;

3. norāda, ka ar maksām saistīto ieņēmumu palielinājumu līdzsvaro Aģentūrai piešķirtās subsīdijas samazinājums; pauž nožēlu par to, ka Komisija neuzskata, ka darbības pieaugums ir iemesls šīs subsīdijas palielināšanai;

4. norāda, ka saskaņā ar paplašinātajām pilnvarām, kas paredzētas Aģentūras jaunajā regulā, tā 2019. gadā sāka iekasēt nodevas un maksas par darbībām, kas saistītas ar sertifikāciju, ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) īpašās vajadzības; norāda, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/796 nodevas un maksas bija Aģentūras piešķirtie ieņēmumi; norāda, ka ir ieviesti grozījumi Aģentūras finanšu noteikumu īstenošanas kārtībā;

5. norāda, ka 2019. gadā aģentūru neatbilstību reģistrā bija reģistrētas 36 *ex post* neatbilstības (neatbilstības gadījumi) salīdzinājumā ar 29 gadījumiem 2018. gadā un 7 gadījumiem 2017. gadā; norāda, ka šie neatbilstības gadījumi galvenokārt ir saistīti ar komandējumu noteikumiem, *ex post* saistībām, līgumu administrēšanu, maksājumiem un iekšējām procedūrām; atzīmē, ka Aģentūra ir norādījusi, ka ir ieviesti koriģējoši pasākumi un palielināta informētība; aicina Aģentūru apturēt tendenci, ka pieaug *ex post* neatbilstību skaits, un lielāku uzmanību pievērst preventīviem pasākumiem;

6. atgādina, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz tās iekšējo darbību un pārvaldību, bet arī, lai paātrinātu procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai par katru cenu izvairītos no digitālās plaisas starp aģentūrām; tomēr vērš uzmanību uz to, ka ir jāveic visi drošības pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu jebkādu risku apstrādātās informācijas drošībai tiešsaistē;

([1]) OV C 107, 31.3.2020., 70. lpp.

Sniegums

7. uzsver, ka Aģentūra ir sekmīgi izmantojusi galvenos snieguma rādītājus (GSR), lai izvērtētu savu misiju īstenošanas efektivitāti; atzīst, ka Aģentūra ir sasniegusi apmierinošu tās galveno snieguma rādītāju un tiešo rezultātu mērķrādītāju līmeni; norāda, ka no 136 GSR 118 tika sasniegti vai daļēji sasniegti, bet 18 netika sasniegti; norāda uz būtiskā mērā nepietiekamiem rezultātiem, proti, tikai 67 %, attiecībā uz 5. GSR, kas paredz, ka to dalībvalstu skaits, kurās ir pārskatīti ar transportlīdzekļiem saistītie valsts tehniskie noteikumi, sasniedz 100 %, un norāda, ka par šo rezultātu, kas ir zems salīdzinājumā ar 100 % mērķi, nav sniegts paskaidrojums; aicina Aģentūru galvenos snieguma rādītājus publiskot kopā ar to skaidrojumu;

8. mudina Aģentūru izpētīt veidus, kā kopīgi izmantot resursus uzdevumu pārklāšanās gadījumā ar citām aģentūrām, kuras veic līdzīgas darbības; mudina Aģentūru aktīvi meklēt turpmāku un plašāku sadarbību ar visām Savienības aģentūrām; mudina Aģentūru izpētīt iespēju kopīgi izmantot personālu dažās ar ekspertu zināšanām nesaistītās, tehniskās un administratīvās jomās;

9. aicina Aģentūru koncentrēties uz tās veiktās pētniecības izplatīšanu plašai sabiedrībai;

10. atgādina, ka no visām transporta aģentūrām Aģentūrai ir vismazākais budžets, neraugoties uz izcilajiem rezultātiem vides jomā un citām dzelzceļa pārvadājumu priekšrocībām; jo īpaši uzsver, ka Aģentūrai nevajadzētu nonākt situācijā, kad nepietiekamu finanšu līdzekļu dēļ tā ir spiesta prasīt Komisijai papildu atbalstu, jo īpaši laikā, kad dzelzceļš ir viena no Eiropas Savienības politiskajām prioritātēm; prasa palielināt Aģentūras budžetu tai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai, lai tā varētu darboties kā efektīva iestāde un veikt savus uzdevumus, jo īpaši attiecībā uz konkurētspējas palielināšanu, drošības uzlabošanu un pārrobežu sadarbspēju;

Personāla politika

11. pieņem zināšanai, ka 2019. gada 31. decembrī bija aizpildīti 93,92 % štata vietu un ka bija aizpildītas 139 pagaidu darbinieku vietas no 148 Savienības budžetā apstiprinātajām vietām (salīdzinājumam – 2018. gadā bija apstiprinātas 148 vietas); ņem vērā, ka 2019. gadā Aģentūrā strādāja arī 35 līgumdarbinieki; pieņem zināšanai, ka 2019. gada 31. decembrī Aģentūrā nestrādāja neviens norīkotais valsts eksperts;

12. pauž nopietnas bažas par dzimumu līdzsvara trūkumu 2019. gadā attiecībā uz augstākā līmeņa vadītājiem (89 % vīriešu un 11 % sieviešu) un valdi (70 % vīriešu un 30 % sieviešu); aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdzsvaru, kad tās izvirza savus kandidātus Aģentūras valdes locekļu amatam; aicina Aģentūru palielināt centienus, lai panāktu labāku dzimumu līdzsvaru visos līmeņos;

13. mudina Aģentūru censties izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

14. norāda, ka Aģentūra ir pieņēmusi politiku attiecībā uz personas cieņas aizsardzību un aizskarošas izturēšanās novēršanu, tiek veicināta konfidenciālu konsultantu darbība un darbinieki tiek mudināti ar viņiem apspriest problemātiskos jautājumus; norāda, ka tika ziņots par vienu iespējamu aizskarošas izturēšanās gadījumu, taču neviens gadījums nav ticis izmeklēts vai nodots tiesai;

15. norāda, ka ikgadējās salīdzinošās novērtēšanas rezultāti attiecībā uz personālu ir līdzīgi 2018. gada rezultātiem, proti, administratīvos uzdevumus veic 19,39 % darbinieku (2018. gadā – 20,33 %), pamatdarbības uzdevumus – 69,95 % darbinieku (68,88 %) un kontroles un finanšu pienākumus – 11,04 % darbinieku (10,79 %);

16. pauž nožēlu par to, ka valde 2019. gadā nepieņēma lēmumu par valodu lietojumu Aģentūrā;

Iepirkums

17. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu vismaz vienu iepirkuma procedūras vērtēšanas komitejas locekli Aģentūra nav oficiāli iecēlusi, tādējādi apdraudot iepirkuma procedūras pārredzamību; ņem vērā Aģentūras atbildi par šo Revīzijas palātas konstatējumu un pasākumus, ko Aģentūra veikusi, lai novērstu šīs nepilnības atkārtošanos;

18. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Aģentūra ar trim uzņēmumiem ir noslēgusi trīs atsevišķus pamatlīgumus pēc kaskādes principa; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas konstatējumiem norāda, ka Finanšu regulā ir noteikts, ka to var darīt, neatsākot iepirkuma procedūru, ja vien pamatlīgumā ir precīzi paredzēti visi noteikumi, kas reglamentē attiecīgo darbu veikšanu, piegādes vai pakalpojumu sniegšanu; norāda, ka Revīzijas palāta ir secinājusi, ka pamatlīgums nav pietiekami precīzs, turklāt no Revīzijas palātas apsvērumiem secina, ka pretendentu finanšu piedāvājumi bija balstīti tikai uz darba dienas likmi, neņemot vērā tādus svarīgus elementus kā strādājošo profili vai attiecīgā darba sarežģītība; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas secinājumu norāda, ka šāda veida pamatlīguma izmantošana nebija piemērots risinājums, ņemot vērā par veicamo darbu pieejamo detalizācijas pakāpi, un ka arī finanšu dati nebija pietiekami detalizēti, lai nodrošinātu pēc iespējas ekonomiskāku darba veikšanu; ņem vērā Aģentūras atbildi, ka attiecīgais konkurss attiecās uz palīdzību saistībā ar Aģentūras jauno uzdevumu un ka nebūtu samērīgi atsākt konkursu (kas ilgst vismaz 3 nedēļas) attiecībā uz tehnisko palīdzību (kas ilgst ne vairāk kā 15 dienas), ja juridiskā prasība novērtēt pieteikuma dokumentācijas pilnīgumu ir viens mēnesis; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par izdevumiem saskaņā ar minētajiem pamatlīgumiem;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

19. norāda, ka saskaņā ar pašas Aģentūras informāciju Aģentūras saskare ar interešu konfliktiem ir palielinājusies kopš 2019. gada 16. jūnija, kad Aģentūra kļuva par iestādi ar nozīmīgām lēmumu pieņemšanas pilnvarām; norāda, ka Aģentūras valde 2019. gada maijā pieņēma labas administratīvās prakses satvaru, kas ietver stingrus pasākumus attiecībā uz 4. dzelzceļa tiesību aktu kopuma īstenošanā iesaistīto personu interešu konfliktu pārvaldību, un ka valde sīkāk precizēja noteikumus par dāvanām un viesmīlību, kā arī sociālo plašsaziņas līdzekļu izmantošanu; aicina Aģentūru cieši uzraudzīt veikto pasākumu efektivitāti un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par gūto pieredzi un iespējamu vajadzību veikt pielāgojumus;

20. norāda, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē ir publicējusi valdes un augstākās vadības locekļu interešu deklarācijas un valdes locekļu un izpilddirektora CV; aicina Aģentūru publicēt visu tās augstākās vadības locekļu CV un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā saistībā veiktajiem pasākumiem;

21. pieņem zināšanai turpmākos pasākumus, kas veikti, lai uzlabotu Aģentūras darbību pārredzamību, ziņojot par sanāksmēm, kuras Aģentūras darbinieki rīko ar ārējām ieinteresētajām personām, jo īpaši direktora tikšanos ar organizācijām un pašnodarbinātām personām, un attiecīgās informācijas pieejamību Aģentūras tīmekļa vietnē;

22. norāda, ka viena iespējamas krāpšanas gadījuma izskatīšanu, par kuru pirmo reizi tika ziņots 2017. gadā, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai slēdza 2019. gada septembrī, neiesakot veikt nekādas darbības; norāda, ka izmeklēšanā netika konstatēti nekādi pierādījumi par krāpšanu vai pārkāpumiem, kas ietekmētu Savienības finanšu vai citas intereses;

Iekšējā kontrole

23. norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā ietverto apsvērumu, ka Komisija saskaņā ar pakalpojumu līmeņa vienošanos ir izrakstījusi rēķinu Aģentūrai par dažādu IT pakalpojumu sniegšanu, bet ka šis rēķins daļēji bija balstīts uz nepareizu lietotāju skaitu; norāda uz ierobežoto finansiālo ietekmi, ko rada par 4 675 EUR augstākas maksas iekasēšana no Aģentūras; tomēr norāda uz Revīzijas palātas konstatētajām Aģentūras iekšējās kontroles nepilnībām, kas liecina, ka nav veiktas nekādas pārbaudes, lai pārliecinātos, ka rēķinā norādītā summa atbilst pakalpojumu līmeņa vienošanās noteikumiem; aicina Aģentūru izvērtēt konstatētos trūkumus, ieviest preventīvus pasākumus, novērst konstatētos riskus un līdz 2021. gada jūnijam informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par veiktajiem pasākumiem;

24. norāda, ka 2019. gadā visi Iekšējās revīzijas dienesta ieteikumi, izņemot vienu, tika īstenoti; norāda, ka viens vēl neīstenotais ieteikums izriet no 2018. gada revīzijas par projektu un pakalpojumu pārvaldību un attiecas uz efektīvu *MS Project* izmantošanu; norāda, ka 2020. gada septembra ziņojumā par pēcpārbaudi saistībā ar 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu Aģentūra ziņoja, ka minētā ieteikuma īstenošana tiks pabeigta 2020. gada jūnijā; atgādina Aģentūrai, ka šis ieteikums būtu jāīsteno, ievērojot tās saskaņoto rīcības plānu; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šā ieteikuma īstenošanu un līdz 2021. gada jūnijam sniegt paskaidrojumu par jebkādu kavēšanos;

25. norāda uz Aģentūras lomu Eiropas dzelzceļa sistēmas drošības un sadarbspējas nodrošināšanā un dzelzceļa konkurētspējas uzlabošanā attiecībā uz citiem transporta veidiem, administratīvo un tehnisko šķēršļu mazināšanā, piekļuves tirgum veicināšanā un nediskriminācijas nodrošināšanā, publisko līdzekļu efektīvākā izmantošanā sabiedriskajos dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumos un infrastruktūras pārvaldības uzlabošanā; atbalsta Komisijas redzējumu, ar kuru saskaņā Eiropas dzelzceļa sistēmai ir pasaulē augstākie drošības rādītāji; prasa palielināt Aģentūras budžetu tai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai, lai tā varētu darboties kā efektīva iestāde un veikt savus uzdevumus, jo īpaši attiecībā uz konkurētspējas palielināšanu, drošības uzlabošanu un pārrobežu sadarbspēju;

26. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra līdz 2019. gada 16. jūnijam bija sekmīgi sākusi pildīt savu uzdevumu kā ES iestāde, kas atbild par atļauju izdošanu dzelzceļa transportlīdzekļu laišanai tirgū, vienoto drošības sertifikātu izdošanu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (*ERTMS*) lauka iekārtu apstiprinājumiem, atbilstīgi 4. dzelzceļa tiesību aktu kopuma tiesiskajam regulējumam; norāda, ka abas šīs misijas tika īstenotas saistībā ar astoņām dalībvalstīm, kuras 2019. gadā bija transponējušas 4. dzelzceļa tiesību aktu kopuma tehnisko pīlāru; atzinīgi vērtē "vienas pieturas aģentūras" pastāvīgo attīstību; uzstāj, ka Aģentūrai ir jāpiešķir nepieciešamie finanšu, materiālie un cilvēkresursi, kā arī lielāka atbildība, lai tā varētu efektīvi un lietderīgi veikt šīs jaunās un papildu funkcijas;

27. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūrai tika veikta otra ISO 9001 uzraudzības revīzija, lai apliecinātu, ka pārvaldības sistēma atbilst ISO prasībām un ka sertifikācijas struktūra nav konstatējusi neatbilstības;

Citi komentāri

28. norāda, ka Aģentūra ir sākusi apspriešanos ar Francijas iestādēm par jaunas ēkas būvniecību; mudina Aģentūru projektā iekļaut mūsdienīgas prasības attiecībā uz personāla labklājību un vides standartiem;

29. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus izveidot videi draudzīgu darba satvaru;

30. atgādina, ka ir svarīgi, lai Aģentūra uzlabotu atpazīstamību plašsaziņas līdzekļos un internetā ar mērķi darīt zināmu savu darbu;

31. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([2]).

([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0215.